

Szabolcs Község
Önkormányzatának
Polgármesterétől
4467 Szabolcs, Petőfi út 6.
Telefon: (42) 203-359
E-mail: szabolcsphiv@gmail.com

Száma: II/.../2026.

ELŐTERJESZTÉS

Szabolcs Község Képviselő-testülete 2026. április 28. napján tartandó ülésére, a „Helyi önzonosság védelméről szóló 15/2025. (XII.15.) önkormányzati rendelet módosítása” napirendi ponthoz.

Tisztelt Képviselő-testület!

Mint Önök előtt is ismeretes a Képviselő-testület a 2025. december 15-ei ülésén a helyi önzonosság védelméről szóló 2025. évi XLVIII. törvény (továbbiakban: Hótv.) 22. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján megalkotta a helyi önzonosság védelméről szóló 15/2025. (XII.15.) önkormányzati rendeletet (továbbiakban: rendelet), mely 2026. február 1. napján lépett hatályba.

A Képviselő-testület a Hótv-ben rögzített jogvédelmi eszközök közül az elővásárlási jog biztosítása dologi jogvédelmi eszköz, valamint a lakcímlétesítés feltételhez kötése személyi jogvédelmi eszközt vezette be.

A rendelet alapján

- a szabolcsi ingatlanok adásvétele során **elővásárlási jog illeti meg** az önkormányzatot, az adásvétel tárgyát képező ingatlannal telekhatáros ingatlan tulajdonosát, valamint a településen ingatlantulajdonnal rendelkező személyt,
- nagykorú személy abban az **esetben létesíthet a község területén lakcímet**, ha az ingatlanban az egy főre jutó hasznos négyzetméterek száma legalább 10, és a kérelem benyújtását megelőző 2 évben legalább 365 nap társadalombiztosítási jogviszonnal rendelkezik, vagy rendelkezik középfokú-, szak- vagy felsőoktatási intézményi jogviszonnal, vagy rendelkezik csecsemőgondozási díjjal, gyermekgondozási díjjal, gyermekgondozást segítő ellátással, gyermeknevelési támogatás ellátással vagy nyugdíj(szerű) ellátással.

A rendelet hatálybalépését követően a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal az SZ/153/00720-1/2026. ügyiratszámú, az előterjesztés 1. mellékletét képező törvényességi felhívást tette a rendelettel kapcsolatban. A Kormányhivatal megállapította, hogy a rendelet egyes rendelkezései jogszabálysértőek, egyúttal felhívta a Képviselő-testületet arra, hogy a törvénysértést 2026. április 30. napjáig szüntesse meg.

A törvényességi észrevételben foglaltaknak eleget téve javaslom a rendeletben a lakcímlétesítés feltételhez kötésére vonatkozó rendelkezések hatályon kívül helyezését.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §-a előírja a jogszabály előkészítője számára, hogy – a jogszabály feltételezett hatásaihoz igazodó részletességű – előzetes hatásvizsgálat elvégzésével mérje fel a szabályozás várható következményeit. Az előzetes hatásvizsgálat eredményéről önkormányzati rendelet esetén a helyi önkormányzat képviselő-testületét tájékoztatni kell. A törvényi kötelezettségnek eleget téve a jegyző elkészítette az előzetes hatásvizsgálatot, amelynek eredményéről szóló tájékoztatás az előterjesztés 2. mellékletét képezi.

Fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és kellő egyetértés esetén az előterjesztés 3. mellékletét képező rendelet-tervezetet elfogadni szíveskedjen.

Szabolcs, 2026. április 22.

Tisztelettel:

Szloboda László sk.
polgármester

1. melléklet

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: SZ/153/00720-1/2026

Ügyintéző: dr. Erdei Koletta

Telefon: 06-42/599-396

Tárgy: törvényességi felhívás

Határidő: 2026. április 30.

Hív. szám: -

Melléklet: -

Szabolcs Község Önkormányzata Képviselő-testülete

Szabolcs

Petőfi út 6.

4467

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 132. § (1) bekezdés a) pontjában biztosított törvényességi felügyeleti jogkörömben eljárva, a rendelkezésemre álló dokumentumok és információk alapján **Szabolcs Község Önkormányzata Képviselő-testületének** (továbbiakban: Képviselő-testület) **a helyi önazonosság védelméről szóló 15/2025. (XII.15.) önkormányzati rendeletével (továbbiakban: Rendelet) kapcsolatban az alábbi**

törvényességi felhívást teszem.

Magyarország Alaptörvénye 34. cikk (4) bekezdése rögzíti, hogy a Kormány a fővárosi és vármegyei kormányhivatal útján biztosítja a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletét.

Az Mötv. 127. §-a kimondja, hogy a Kormány a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszter irányításával, a kormányhivatal útján biztosítja a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletét.

Az Mötv. 132. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a kormányhivatal a helyi önkormányzatok törvényességi felügyelete körében az Alaptörvényben meghatározott feladat- és hatáskörökön túl törvényességi felhívással élhet.

Az Mötv. 132. § (2) bekezdése arról rendelkezik, hogy a kormányhivatal törvényességi felügyeleti eljárásának célja a helyi önkormányzat képviselő-testülete, bizottsága, részönkormányzata, polgármestere, főpolgármestere, vármegyei közgyűlés elnöke, társulása, jegyzője (a továbbiakban: érintett) működése jogszerűségének biztosítása.

HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETI OSZTÁLY

Cím: 4400 Nyíregyháza, Hősök tere 5. Pf.: 199 Telefon: (06-42) 599-311 Fax: (06-42) 599-309

E-mail: torvenyesseg@szabolcs.gov.hu Honlap: www.kormanyhivatalok.hu

A Nemzeti Jogszabálytár Törvényességi Felügyeleti Kapcsolattartási Modul (a továbbiakban: TFÍK) felületére 2025. december 23. napján feltöltésre került a Képviselő-testület 2025. december 15. napján megtartott üléséről készült jegyzőkönyve (a továbbiakban: jegyzőkönyv). A jegyzőkönyv tanúsága szerint a Képviselő-testület a 1. napirendi pont keretében egyhangú 5 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta a helyi önzonosság védelméről szóló 15/2025.(XII.15.) önkormányzati rendeletét (a továbbiakban: Rendelet).

1. **A Rendelet 2. § -a az alábbiakat tartalmazza:**

„2. § A Szabolcs község közigazgatási területén lévő 1. § a) pontjában meghatározott ingatlan mentességet nem élvező betelepülőnek történő eladása esetén a helyi önzonosságról szóló 2025. évi XLVIII. törvényben (továbbiakban: Hövtv.) meghatározottak szerint elővásárlási jog illeti meg
a) Szabolcs Község Önkormányzatát,
b) az ingatlannal telekhatáros ingatlan tulajdonosát, ha legalább 5 éve tulajdonos,
c) a településen ingatlantulajdonnal rendelkező személyt, ha legalább 5 éve tulajdonos.”

A helyi önzonosság védelméről szóló 2025. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Hövtv.) . 8. §-a kimondja, hogy az ingatlan betelepülőnek vagy mentességet nem élvező személynek történő eladása – ideértve a jogi személyek tulajdonában álló ingatlan adásvételét is – esetére elővásárlási jog biztosítható a következő sorrendben:

- a) az önkormányzat, vagy az önkormányzatnak az elővásárlási jog gyakorlására kijelölt, többségi tulajdonában álló gazdasági társasága,
- b) az ingatlannal telekhatáros ingatlan tulajdonosa,
- c) az ingatlan fekvése szerinti településen ingatlantulajdonnal rendelkező személy.

Fentiekből megállapítható, hogy a Hövtv. 8. § (1) bekezdése meghatározza az elővásárlásra jogosultak körét, valamint azok kötelezően figyelembe veendő sorrendjét.

A Hövtv. 8. § (1) bekezdés b-c) pontjai szerint az ingatlannal telekhatáros ingatlan tulajdonosa és a településen ingatlantulajdonnal rendelkező személy részére elővásárlási jog biztosítható. A Rendelet 2. § b-c) pontjai azonban a Hövtv. idézett rendelkezéséhez képest további feltételként írták elő mindkét esetben a legalább 5 éves tulajdonosi minőséget.

A Hövtv. 22. § (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a települési – a fővárosban kerületi – önkormányzat képviselő-testülete a lent meghatározott tárgykörök közül a **jogvédelmi eszköz tekintetében az alábbi keretek között alkothat szabályokat önkormányzati rendeletében:**

„a) jogvédelmi eszköz alkalmazását vezesse be;

b) határozza meg a jogvédelmi eszköz alkalmazása alóli mentesség vagy kedvezmény eseteit;

c) határozza meg a betelepülés feltételeit;

d) állapítsa meg a jogvédelmi eszköz alkalmazásával kapcsolatos eljárásokra vonatkozó kiegészítő rendelkezéseket;

e) határozza meg a jogkövetkezmények alkalmazására vonatkozó részletes szabályokat.”

A Hövtv. 5. § (1) bekezdése úgy fogalmaz, hogy az önkormányzat **e törvény keretei között szabadon dönt a jogvédelmi eszköz igénybevételéről.**

A Hövtv. 7. § (2) bekezdése értelmében az elővásárlási jog biztosítása dologi jogvédelmi eszköz.

A Hövtv. 8. § (1) bekezdése meghatározza az elővásárlásra jogosultak körét, valamint azok kötelezően figyelembe veendő sorrendjét.

A helyi önzonosság védelméről szóló törvény jogvédelmi eszközeinek alkalmazására vonatkozó szabályokról szóló 240/2025. (VII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm.rendelet) 1-13. §-ai pedig meghatározzák az elővásárlási jog gyakorlásának részletes feltételeit.

Fentiek együttes értelmezése alapján megállapítható, az önkormányzat kizárólag arról dönthet, hogy az elővásárlási jog, mint dologi jogvédelmi eszköz alkalmazását a Hövtv. keretei között bevezeti-e vagy sem. A Hövtv. 22. § (2) bekezdés d) pontjában foglalt felhatalmazás – miszerint a helyi jogalkotó a jogvédelmi eszköz alkalmazásával kapcsolatos eljárásokra kiegészítő rendelkezéseket állapíthat meg – sem jogosítja fel az önkormányzatot arra, hogy az elővásárlási jog törvényben biztosított szabályaitól eltérjen. Ennek a felhatalmazó rendelkezésnek az értelmezése során ugyanis nem hagyható figyelmen kívül a Hövtv. „3. Eljárási rendelkezések” alcím alatt található 12. § (1) bekezdésében rögzített alábbi rendelkezés:

„12. § [A jogvédelmi eszköz alkalmazásával kapcsolatos eljárásokra vonatkozó általános szabályok]

(1) Ezen alcím rendelkezéseit

a) a lakcímlétesítés feltételhez kötésével összefüggő, valamint

b) a 6. § (3) bekezdés b) és c) pontjában meghatározott

eljárásokban kell alkalmazni.”

Mindezek alapján megállapítható, hogy a Hövtv. 22. § (2) bekezdés d) pontjában foglalt felhatalmazás – miszerint a helyi jogalkotó a jogvédelmi eszköz alkalmazásával kapcsolatos eljárásokra kiegészítő rendelkezéseket állapíthat meg – nem jogosítja fel az önkormányzatot arra, hogy az elővásárlási jog törvényben biztosított szabályaitól eltérjen. **A Képviselő-testületnek nincs lehetősége arra, hogy a Hövtv. 8. § (1) bekezdésében rögzített sorrendet megváltoztassa, vagy annak bármely jogosulti csoportját szűkítse.**

A Hövtv. értelmében az ingatlanon telekhatáros ingatlan tulajdonosa és a településen ingatlantulajdonnal rendelkező személy részére biztosítható elővásárlási jog. A Rendelet 2. § b-c) pontjai szűkítik a Hövtv.-ben meghatározott személyi kört, mellyel kapcsolatban rendeletalkotási felhatalmazással a Képviselő-testület nem rendelkezett.

Megállapítható, hogy a Rendelet 2. § b-c) pontjai jogszabálysértőek, mivel a Hövtv. 8.§ (1) bekezdés b-c) pontjaiban foglalt feltételektől eltér. Az elővásárlási jog feltételéhez a törvény nem ír elő meghatározott ideje fennálló tulajdonosi minőséget. A Rendelet 2. § b-c) pontjaival a Képviselő-testület túllépte a Hövtv. 22. § (2) bekezdésében foglalt rendeletalkotási felhatalmazás kereteit is.

2. A Hövtv. preambulum [6] bekezdése értelmében a helyi közösség önazonossághoz való joga érvényesítéséhez eszközöket kap ahhoz, hogy megvédje a helyi társadalmának életformáját, hagyományait, szokásait, rétegződését.

A Hövtv. 2. § (1) bekezdése értelmében a helyi önazonossághoz való jog alapján a települési közösség önvédelmet gyakorolhat, amely a közösség társadalmi berendezkedésének, életmódjának, hagyományainak és szokásainak, valamint a település karakterének megőrzését és védelmét szolgálja.

A helyi önazonosság védelme tehát elsősorban arra irányul, hogy a települések megakadályozhassák a nem kívánt mértékű betelepüléseket és a befektetési célú ingatlanszerzéseket, amelyek nemcsak a helyi lakosság és a betelepülők számának aránytalanságát, a település karakterének megváltozását, a helyi életmód átalakulását hozhatják, hanem a település jövő generációjának életfeltételeire is kedvezőtlenül hathatnak. A kívánnál nagyobb mértékű beköltözés számos településen elnehezíti a fiatal generációk helyi otthonteremtését és létfeltételeit, a település honos lakossága és a betelepülő lakosság között érték- és érdekkülönbséget okoz.

A Hövtv. 2. § (3) bekezdése értelmében az önkormányzatoknak helyi közügyként valóban lehetőségük van meghatározni, hogy végső soron a településre kik és milyen feltételekkel települhetnek be.

A Hövtv. 4. § (1) bekezdése kimondja, hogy mindezen jogosítvány azonban csak az emberi méltóság megsértése és indokolatlan megkülönböztetés nélkül, az egyenlő bánásmód követelményének megfelelően alkalmazható.

Ebből eredően a Rendelet 3. §-ában foglalt rendelkezések nem olyan tényezők, amelyek a helyi önazonossághoz való jog – fent hivatkozott - tartalmába beilleszthetők lennének.

Emellett az egyenlő bánásmód követelménye oldaláról is komoly aggályokat vet fel, miután védett tulajdonságok okán érheti hátrányos megkülönböztetés az adott egyént. Védett tulajdonság lehet a vagyoni helyzet, valamint emellett egyéb helyzet, tulajdonság vagy jellemző is.

Az Egyenlő Bánásmód Tanácsadó Testület 288/2/2010. (IV.9.) TT. sz. állásfoglalásában az „egyéb helyzet” meghatározásával kapcsolatban az alábbiak szerint foglalt állást:

„Az egyéb helyzet fogalma dinamikusan változik, definíciós magját azonban az képezi, hogy a helyzet megléte tárgyilagosan igazolható, homogén csoportképzésre, általánosításra alkalmas, és társadalmi előítéletből táplálkozik. A diszkriminációval szembeni jogvédelem lényegét az egyéb helyzet esetében is az adja, hogy a védett tulajdonsággal rendelkező panaszos elsődlegesen nem saját magatartása, hanem egy adott csoporthoz való tartozása miatt szenved hátrányt.”

Az Alaptörvény szabályozza, hogy senkit nem érhet a faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti hátrányos különbségtétel, így különösen ügyelni kell arra, hogy ne szerepeljen ilyen megkülönböztetésre alkalmas előírás egyetlen rendeletben sem, illetve a szabályozás ne is adjon okot ilyen diszkriminációra.

A Hövtv. bár kimondja, hogy az önkormányzat a település önazonosságának védelme érdekében önkormányzati rendeletben szabályozhatja a betelepülés és a lakcímlétesítés feltételeit, viszont nem ad korlátlan jogot.

A Hövtv. 10. § (1)-(2) bekezdései értelmében az önkormányzat rendeletében dönthet arról, hogy betelepülő számára lakcím

a) nem létesíthető, vagy

b) az önkormányzat rendeletében meghatározott feltétellel létesíthető.

Az (1) bekezdés b) pontja alapján az önkormányzat rendeletben előírhatja, hogy

a) a betelepülő valamely észszerű előzetes feltételnek feleljen meg, vagy

b) a közösség önazonossága, szokásai, hagyományai szempontjából lényeges, vagy a közösség javát szolgáló észszerű kötelezettséget teljesítsen, vagy közérdekű kötelezettségvállalást tegyen.

A Rendeletben meghatározott feltételek együttes feltételként kerültek meghatározásra. Az így lakcímlétesítésből kizárt személyi kör egy olyan körülírt társadalmi csoportot korlátoz a településen történő letelepedésben, amelynek jellemzői a szegénység, a negatív társadalmi megítéltség. Az ilyen feltételek összességében az emberi méltóságot sértik és az egyenlő bánásmód követelményébe ütköznek.

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése kimondja, hogy Magyarország független, demokratikus jogállam.

A Kúria a Köf.5.036/2020/4. számú határozata értelmében:

„[24] ... A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.” Az Alaptörvény e rendelkezése tehát előírja, hogy a bíróságoknak elsősorban a jogszabályok célja szerinti (objektív teleologikus) jogértelmezést és az alkotmánykonform értelmezést kell alapul venniük.

„[26] Az Alaptörvény 28. cikke egyszerre határoz meg kötelezettséget a bíróságok számára a jogértelmezési művelet során, mindazonáltal a jogalkotót is köti a jogalkotás során, hisz egy jogi norma megalkotásával a jogalkotó mindig egy kitűzött célt kíván elérni, e cél elérése végett alkotja meg a jogszabályt.”

Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés

„Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

Mindezek értelmében csak törvény alapján, szükséges mértékben, és arányosan korlátozhatnak alapvető jogokat.

A Hövtv. 10. § (2) bekezdésének b) pontja alapján megállapítható feltételnek észszerűnek kell lenni.

Egy feltétel akkor minősíthető észszerűnek, ha az nem önkényes, azaz a jogalkotói céllal összhangban van.

A jogalkotói célt a Hövtv. preambulum meghatározza, hiszen rögzíti, hogy a helyi közösség önazonosságához való joga érvényesítéséhez azért kap eszközöket, hogy megvédje a helyi társadalmának életformáját, hagyományait, szokásait, rétegződését.

Megállapítható, hogy jelen törvényességi felhívásban vitatott feltételek nem a közösség védelmét, hanem az egyének személyi státuszát vagy társadalmi helyzetét érintik. A Rendelet 3. §-ában foglalt rendelkezései nem mutatnak érdemi összefüggést a település közösségi értékének, hagyományainak vagy kulturális identitásának megóvásával. Ebből következően az ilyen jellegű szabályozás nem szolgálja a jogalkotói célt.

Mindezek alapján a Rendelet 3. §-a ellentétes a Hövtv. 2. § (1) bekezdésével, a Hövtv. 10. § (2) bekezdésének b) pontjával.

3. A 2. pontban foglalt jogszabálysértéseken túl a Rendelet 3. §-ában foglalt rendelkezések az alábbi indokok miatt is jogszabálysértő.

a. A Rendelet 3. § a) pontja szerint Szabolcs településen található ingatlanokon lakcím abban az esetben létesíthető, ha a betelepülni kívánt ingatlanban a már lakcímmel rendelkező személyeket is figyelembe véve a lakóingatlan alapterülete alapján az egy főre jutó hasznos négyzetméterek száma legalább 10.

Az Alaptörvény VI. cikke (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák.

Az Alaptörvény XV. cikke (4) bekezdése szerint Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.

Az Alaptörvény XXII. cikke (1) bekezdése szerint az állam jogi védelemben részesíti az otthont. Magyarország törekszik arra, hogy az emberhez méltó lakhatás feltételeit és a közszolgáltatásokhoz való hozzáférést mindenki számára biztosítsa.

Az Európai Emberi Jogi Egyezmény 8. cikke szerint mindenkinek joga van arra, hogy magán- és családi életét, lakását és levelzését tiszteletben tartsák.

Köf.5.047/2016/2. számú határozata értelmében:

„Mindezeket túl az az önkormányzati szabályozás, amely a közösségi együttélés szabályainak megsértését állapítja meg akkor, ha valakire nem jut 6 m² élettér – ahogy az indítvány is fogalmaz – az a társadalmi helyzet alapján történő megkülönböztetésre vezet (de sérti az esélyegyenlőség elvét is a szociális, oktatási lehetőségekhez való hozzáférés magyarországi lakóhelyhez kötöttsége alapján). Az önkormányzatoknak is figyelembe kell venni az Alaptörvény XV. cikk (4) bekezdését, amely szerint Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

Mindezek alapján megállapítható, hogy a Rendelet 3. § a) pontjában foglalt, az élettér nagyságához kapcsolódó követelmények meghatározása az Alaptörvény idézett rendelkezéseibe ütközik.

b. A Rendelet 3. § b) pontja szerint Szabolcs településen található ingatlanokon lakcím abban az esetben létesíthető, ha a kérelem benyújtását megelőző 2 évben legalább 365 nap társadalombiztosítási jogviszonnyal rendelkezik, vagy rendelkezik középfokú-, szak- vagy felsőoktatási intézményi jogviszonnyal, vagy rendelkezik csecsemőgondozási díjjal, gyermekgondozási díjjal, gyermekgondozást segítő ellátással, gyermeknevelési támogatás ellátással vagy nyugdíj(szerű) ellátással.

Az Európai Unióról szóló szerződés (a továbbiakban: EUSz.) 2. cikke kimondja, hogy az Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul. Ezek az értékek közösek a tagállamokban, a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség társadalmában.

Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 21. cikke értelmében tilos minden megkülönböztetés, így különösen a nem, faj, szín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai tulajdonság, nyelv, vallás vagy meggyőződés, politikai vagy más vélemény, nemzeti kisebbséghez tartozás, vagyoni helyzet, születés, fogyatékoság, kor vagy szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetés.

A Szerződések alkalmazási körében és az azokban foglalt különös rendelkezések sérelme nélkül, tilos az állampolgárság alapján történő minden megkülönböztetés.

Az Alaptörvény XV. cikke tartalmazza az egyenlő bánásmód és diszkrimináció tilalmát:

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, **vagyoni**, születési **vagy egyéb helyzet** szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebtv.) 8. § p-q) pontjai **védett tulajdonságként** rögzíti a társadalmi származást és a vagyoni helyzetet.

A Hóvtv. 4. § (1) bekezdése értelmében a jogvédelmi eszközt az emberi méltóság megsértése és indokolatlan megkülönböztetés nélkül, az egyenlő bánásmód követelményének megfelelően kell alkalmazni.

A társadalmi származás magába foglalja a szegénységet, mint vagyoni helyzetet, származást.

Az Ebtv. 8. § t) pontja értelmében **közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője (a továbbiakban együttl: tulajdonsága) miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport részesül, részesült vagy részesülne.**

Az Egyenlő Bánásmód Tanácsadó Testület állásfoglalása szerint az iskolai végzettség az egyenlő bánásmódról szóló törvényben nevesített társadalmi származásra utaló tény. Ennélfogva az iskolai végzettségen alapuló diszkriminációt általában nem az egyéb helyzet, hanem külön nevesített védett tulajdonság, vagyis a társadalmi származás alapján lehet megállapítani.

A Kúria által közzétett az egyenlő bánásmód követelményének megsértésével kapcsolatos munkaügyi bírósági gyakorlat összefoglaló véleménye alapján:

„Az Ebktv. 8. §-ában nevesített védett tulajdonságok között szakmai kompetenciára utaló nincsen. Ezért azok a felperesek/kérelmezőknek az „egyéb helyzet”-ükre kellett hivatkozniuk, akik azt állították, hogy valamilyen szakmai kompetenciájuk okán érte őket diszkrimináció.

Például az EBH helyt adott annak a kérelemnek, melyben a kérelmező azt állította, hogy nyolc általános iskolai végzettsége okán érte a munkáltató részéről hátrány. Egy másik esetben a kérelmező azt sérelmezte, hogy a munkáltató – a vonatkozó kormányrendelet szabályaihoz képest szigorúbb feltételeket szabó pályázat kiírásával – jogász végzettsége alapján diszkriminálta. Bár a hatóság a kérelmet elutasította, és az indoklás egyes pontjaiban vitatható is, annyi bizonyosan megállapítható belőle, hogy a védett tulajdonság fennállását elfogadta, s ezzel elismerte, hogy adott esetben valamely szakképesítés, végzettség hiánya vagy megléte is az „egyéb helyzet” körébe sorolható. Érdekesek a „fordított diszkrimináció” körébe sorolható esetek is: az EBH többször megállapította, hogy a kérelmező magasabb szakképzettsége, végzettsége alapján történő hátrányos megkülönböztetése az „egyéb helyzet” alapján megvalósított diszkriminációs tényállás lehet.”

Mindezek alapján a Rendelet 3. § b) pontjában foglalt biztosított, oktatási intézményi jogviszony, illetve gyermekgondozási, - nevelési és nyugdíj ellátás, mint lakcímlethesítési feltétel az Alaptörvény XV. cikkébe, illetve a Hővtv. 4. § (1) bekezdésében meghatározott egyenlő bánásmód követelményébe ütközik.

4. A Rendelet 4. § (1) bekezdés b-c) pontja kimondja, hogy a kérelemhez mellékelni kell a 3. § b) pontjában foglaltak fennállását igazoló dokumentumot, a lakóingatlan alapterületének megállapítására alkalmas dokumentumot.

Megállapítható, hogy a Rendelet 4. § (1) bekezdés b-c) pontja olyan dokumentumok benyújtását írja elő, amelyek a Rendelet 3. §-ában meghatározott, a lakcímlethesítés engedélyezésének feltételeinek fennállását hivatottak igazolni.

Jelen törvényességi felhívás 2. és 3. pontjában részletesen kifejtettek szerint azonban a Rendelet 3. §-ában meghatározott feltételek, illetve tilalmak önmagukban is jogszabálysértőek, illetve Alaptörvénybe ütköznek.

Erre tekintettel megállapítható, hogy a 4. § (1) bekezdés b-c) pontja a lakcímlethesítési feltételek igazolására irányuló dokumentációs kötelezettség szintén jogszabálysértő.

Felhívom a Képviselő-testület figyelmét arra, hogy törvénysértést a megadott határidőig szüntesse meg.

Felhívom a Képviselő-testület figyelmét, hogy az Mötv. 134. §-ának alkalmazásából eredően az érintett a felhívásban foglaltakat köteles megvizsgálni és a megadott határidőn belül az annak alapján tett intézkedésről a Kormányhivatalt írásban tájékoztatni.

Tájékoztatom, hogy amennyiben a jogszabálysértés megszüntetésére nyitva álló határidő eredménytelenül telik el, az Mötv. rendelkezései lehetőséget adnak a Kormányhivatalnak arra, hogy mérlegelési jogkörében a törvényességi felügyelet törvényben meghatározott egyéb eszközeit alkalmazza.

Nyíregyháza, időbélyegző szerint

Tisztelettel:

Román István
István

Digitálisan aláírta:
Román István
Dátum:
2026.03.03
14:46:44 +01'00'

Román István
főispán

ELŐZETES HATÁSVIZSGÁLAT

a helyi önzonosság védelméről szóló 15/2025. (XII.15.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló rendelet-tervezethez

Társadalmi, gazdasági, költségvetési hatások:

A rendelet-tervezetnek társadalmi, gazdasági és költségvetési hatása nincs.

Környezeti, egészségi hatások:

A rendelet-tervezet környezeti, egészségi hatása nem releváns.

Adminisztratív terheket befolyásoló hatás:

A rendelet-tervezet alapján a Rakamazi Közös Önkormányzati Hivatal adminisztrációs terhei csökkennek azáltal, hogy a lakcímlétesítés iránti kérelmek ügyintézése megszűnik.

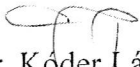
A jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei:

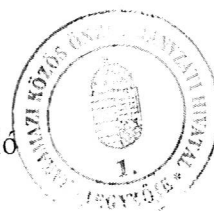
A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Törvényességi Felügyeleti Osztály Szabolcs Község Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi önzonosság védelméről szóló 15/2025. (XII.15.) önkormányzati rendeletével kapcsolatban törvényességi felhívással élt. A felhívásban foglalt jogszabálysértések megszüntetése érdekében szükségessé vált a rendelet módosítása. A rendelet megalkotásának elmaradása esetén a jogszabálysértő állapot nem kerülne megszüntetésre.

A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek:

A rendelet végrehajtásához a Rakamazi Közös Önkormányzati Hivatal Szabolcsi Kirendeltsége rendelkezik a szükséges szervezeti és személyi feltételekkel, azonban a kérelmek ügyintézése többletfeladatot jelent.

Szabolcs, 2026. április 22.

Dr. Kóder László
jegyző

Szabolcs Község Önkormányzata
Képviselő-testületének
...../.....(.....)
önkormányzati rendelete

**a helyi önazonosság védelméről szóló 15/2025. (XII.15.) önkormányzati rendelet
módosításáról**

- [1] A rendeleti szabályozás célja a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal által tett törvényességi felhívásban foglalt jogszabálysértő állapot megszüntetése.
- [2] Szabolcs Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a helyi önazonosság védelméről szóló 2025. évi XLVIII. törvény 22. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában foglalt feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

Hatályát veszti a helyi önazonosság védelméről szóló 15/2025. (XII. 15.) önkormányzati rendelet

- a) 1. § b) pontja,
b) 3–5. §-a,
c) 1. melléklete,
d) 2. melléklete.

2. §

Ez a rendelet 2026. április 29-én lép hatályba.

Szloboda László sk.
polgármester

Dr. Kóder László sk.
jegyző

INDOKOLÁS

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Szabolcs Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a helyi önazonossághoz való alapjog érvényesítése és a település kitűzött fejlődési irányának biztosítása érdekében megalkotta a helyi önazonosság védelméről szóló 15/2025. (XII.15.) önkormányzati rendeletet. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal az önkormányzati rendelettel kapcsolatban törvényességi felhívást tett, mely szerint a lakcímlétesítés feltételei, valamint az annak igazolására irányuló dokumentációs kötelezettség előírása jogszabálysértő. A jogszabálysértő állapot megszüntetése érdekében szükségessé vált a rendelet egyes rendelkezéseinek hatályon kívül helyezése.

A rendeletnek jelentős társadalmi, gazdasági, költségvetési hatása, környezeti és egészségügyi következménye, adminisztratív terheket befolyásoló hatása nem kimutatható, ezért a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III.13.) IM. rendelet 21. § (2) bekezdése alapján az indokolás közzétételére nem kerül sor.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §-hoz

A lakcímlétesítés feltételeire, valamint a feltételek igazolására irányuló dokumentációs kötelezettségre vonatkozó rendelkezések hatályon kívül helyezését tartalmazza.

2. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezést tartalmaz.

Szabolcs, 2026. április 22.

Dr. Kóder László
jegyző

